USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Davida Hipšra a soudců Lenky Krupičkové a Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **V. M. N.**, zastoupen Mgr. Markem Eichlerem, advokátem se sídlem S. K. Neumanna 2052/0, Varnsdorf, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2176/2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 8. 2022, č. j. 13 A 36/2022-23,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 15. 7. 2022 č. j. CPR-5197-10/ČJ-2022-930310-V234, žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 11. 2. 2022, č. j. KRPA-37521-12/ ČJ-2022-000022-SV. Uvedeným rozhodnutím správní orgán I. stupně uložil žalobci správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o pobytu cizinců“) a stanovil dobu, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie v délce 12 měsíců a dobu k vycestování z území České republiky (dále též „ČR“). Současně vyslovil, že se na žalobce nevztahují důvody znemožňující vycestování podle § 179 zákona o pobytu cizinců.

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“), který ji shora označeným rozsudkem zamítl. Konstatoval, že nepřítomnost právního zástupce žalobce při jeho výslechu dne 1. 2. 2022 nezpůsobuje nezákonnost rozhodnutí žalovaného. Žalobce totiž netvrdil, že by v důsledku absence právního zástupce při výslechu bylo jakkoliv zasaženo do jeho hmotných práv. Z výslechu je zřejmé, že žalobci bylo umožněno uvést doplňující skutečnosti, že položeným dotazům rozuměl a výslovně přítomnost právního zástupce nepožadoval. Ani v žalobě žalobce neupřesnil, že by při výslechu došlo k pochybení, které může zástupce podle § 169j odst. 4

zákona o pobytu cizinců namítat. Nadto se ze zařazení plné moci ve správním spisu jeví, že tato byla správnímu orgánu I. stupně předložena až po předmětném výslechu. Městský soud neshledal ani namítané porušení legitimního očekávání. Poukázal na to, že situace žalobce není identická s těmi, které byly řešeny v jím označených rozhodnutích. Žalobci totiž již byla uložena povinnost opustit území dne 26. 3. 2021, avšak tuto nerespektoval. Proto mu bylo uloženo správní vyhoštění. Žalobci byla také stanovena dostatečně dlouhá doba k vycestování s ohledem na to, že má platný cestovní doklad a došlo k uvolnění podmínek pro cestování po omezeních souvisejících s nemocí covid-19. Žalobce ani neuvedl žádné konkrétní překážky, které by mu bránily vycestovat v dané lhůtě. Rozhodnutí je také přiměřené. Žalobce sice se správním orgánem spolupracoval a pobýval na území nelegálně pouze několik hodin, avšak zároveň nerespektoval dřívější rozhodnutí, jímž mu byla uložena povinnost opustit území. Navíc je z jeho výpovědi zřejmé, že nemá v plánu z území ČR vycestovat ani svou pobytovou situaci jakkoliv řešit.

III.

[3] Proti shora označenému rozsudku městského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Namítl, že ačkoliv správní orgány vedly řízení z úřední povinnosti, nezjistily všechny rozhodné okolnosti věci, nepřihlédly ke specifickým okolnostem případu a nešetřily oprávněné zájmy stěžovatele. Městský soud se zcela nedostatečně vypořádal s fatálním pochybením správního orgánu I. stupně, který zástupce nevyrozuměl o provedení výslechu stěžovatele, ačkoliv disponoval plnou mocí. Tím porušil § 59 správního řádu, jakož i právo stěžovatele na spravedlivý proces. Zástupce nebyl v rozporu se správní praxí vyrozuměn o provedení výslechu ani telefonicky, ačkoliv sám aktivně správnímu orgánu I. stupně volal a tomuto muselo být i z dřívějších správních řízení zřejmé, že stěžovatel vždy na přítomnosti zástupce trval. V nynějším řízení však byl o toto právo zkrácen, čímž bylo celé řízení od počátku zatíženo nezákonností. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil, a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení, případně aby také zrušil rozhodnutí žalovaného a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

IV.

[4] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

V.

[5] Nejvyšší správní soud předně zkoumal podmínky přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. účinného od 1. 4. 2021 platí, že za podmínky, kdy před krajským soudem rozhodoval o věci specializovaný samosoudce, a tato kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou. Věcné přezkoumání pravomocného rozhodnutí krajského soudu Nejvyšším správním soudem má probíhat pouze tehdy, pokud je to důležité nejen pro samu posuzovanou věc, ale i pro plnění základní role Nejvyššího

správního soudu jako vrcholného soudního orgánu ve věcech správního soudnictví, kterou je sjednocování judikatury správních soudů.

[6] Tato právní úprava se na nyní projednávanou věc užije. Jejím předmětem je rozhodnutí o správním vyhoštění ve smyslu § 31 odst. 2 s. ř. s., tedy věc, ve které rozhoduje specializovaný samosoudce a městský soud rozhodl po nabytí účinnosti novely s. ř. s. (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2022, č. j. 10 Azs 518/2021-55, ze dne 27. 9. 2022, č. j. 7 Azs 250/2022-17, ze dne 19. 7. 2022, č. j. 2 Azs 111/2022-51, či ze dne 14. 6. 2022, č. j. 3 Azs 183/2021-42).

[7] Nejvyšší správní soud dále přistoupil k hodnocení toho, zda kasační stížnost splňuje podmínky pro její přijetí k věcnému projednání. V tomto ohledu zkoumal, zda věc svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, odmítl by ji jako nepřijatelnou. Podstatný přesah zájmů stěžovatele Nejvyšší správní soud vymezil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Ačkoli se v tomto usnesení vyjádřil ve vztahu k předcházející právní úpravě nepřijatelnosti, která pamatovala pouze na posuzování ve vztahu k mezinárodní ochraně, závěry plynoucí z této judikatury jsou přiměřeně uplatnitelné také v nyní projednávané věci (shodně viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2021, č. j. 1 As 124/2021-28, ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-31, ze dne 15. 7. 2021, č. j. 9 Azs 110/2021-30, ze dne 23. 7. 021, č. j. 4 As 156/2021-50, ze dne 13. 8. 2021, č. j. 10 As 222/2021-39, ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021-31, ze dne 1. 9. 2021, č. j. 1 As 148/2021-44, ze dne 7. 10. 2021, č. j. 6 Azs 242/2021-21 atp.). Z uvedené judikatury přitom dále vyplývá, že kasační stížnost Nejvyšší správní soud přijme k meritornímu přezkumu v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to *i)* z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo překonání judikatury, nebo *ii)* v případě zásadního právního pochybení krajského (městského) soudu.

[8] Nejvyšší správní soud přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní právní pochybení městského soudu neshledal, a vyhodnotil tedy kasační stížnost jako nepřijatelnou. Stěžovatel ostatně ani žádný přesah vlastních zájmů neuváděl.

[9] Co se týče namítaného porušení zásad správního řízení a povinností správních orgánů, nelze tuto část argumentace pro její obecnost vůbec hodnotit jako kasační námitky. Stěžovatel se omezil toliko na obecné floskule a parafrázi zákonného textu, aniž by jakkoliv konkretizoval, jakým způsobem měla být jím uváděná ustanovení zákona porušena, natožpak jaký následek pro stěžovatele měla tato domnělá porušení mít. Formulace konkrétních důvodů (kasačních námitek) je přitom nezbytným předpokladem perfektní kasační stížnosti, neboť stěžovatel prostřednictvím námitek vymezí okruh přezkumu rozhodnutí krajského soudu ze strany Nejvyššího správního soudu, který je uplatněnými důvody vázán (§ 109 odst. 3 s. ř. s.). K formulaci žalobních bodů se podrobně vyjádřil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, publ. pod č. 835/2006 Sb. NSS, kde mj. uvedl: „*Žalobce je též povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti*.“ Tyto závěry rozšířeného senátu lze plně vztáhnout i na formulaci

důvodů kasační stížnosti s tím, že důvody musí směřovat proti rozhodnutí krajského soudu, neboť podstatou řízení o kasační stížnosti je přezkum soudního rozhodnutí ve smyslu § 102 s. ř. s. Odkázat lze rovněž na rozsudky zdejšího soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, ze dne 14. 6. 2017, č. j. 3 As 123/2016-40, a na usnesení zdejšího soudu ze dne 3. 3. 2011, č. j. 5 Azs 2/2011-63, ze dne 26. 1. 2011, č. j. 1 Azs 30/2010-75, či ze dne 8. 4. 2021, č. j. 3 Azs 48/2019-45. S ohledem na uvedené se Nejvyšší správní soud nemohl dále zabývat obecnými a neurčitými tvrzeními stěžovatele.

[10] K námitce nepřezkoumatelnosti, kterou stěžovatel uplatnil taktéž ve zcela obecné rovině, lze odkázat na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu (viz zejména rozhodnutí ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-75, ze dne 23. 7. 2008, č. j. 3 As 51/2007-84, ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109, ze dne 28. 3. 2013, č. j. 7 As 92/2012-41, ze dne 16. 7. 2014, č. j. 3 As 111/2013-25 atp.). Požadavkům, které z uvedené judikatury plynou, městský soud plně dostál. Jeho rozsudek je srozumitelný, netrpí nedostatkem důvodů rozhodnutí a městský soud v něm náležitě reagoval na všechny žalobní námitky.

[11] Městský soud se rovněž řádně vypořádal s namítanou vadou správního řízení, která měla spočívat v provedení účastnického výslechu stěžovatele dne 1. 2. 2022 bez přítomnosti jeho zástupce. Při posouzení příslušné žalobní námitky přitom postupoval v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu. Konkrétně lze odkázat na rozsudky ze dne 30. 8. 2018, č. j. 8 Azs 142/2018-56, ze dne 12. 10. 2006, č. j. 5 Azs 46/2006-91, ze dne 22. 8. 2017, č. j. 2 Azs 225/2017-22, či ze dne 20. 2. 2014, č. j. 4 As 166/2013-25. Z těchto plyne, že zásada součinnosti správního orgánu s účastníky řízení představuje povinnost správního orgánu poskytovat uvedeným subjektům pomoc a poučení. Konkrétní využití procesních práv je však věcí účastníka řízení samotného, který jich nemusí využít nebo se jich může vzdát. Právo na právní pomoc není absolutní. Zákon nestanoví povinnost přítomnosti právního zástupce, ale toliko právo na jeho přítomnost při výslechu. Je na účastníku řízení, aby toto své právo využil. Nepřítomnost právního zástupce provedení výslechu nijak nebrání. Pakliže pak účastník řízení při svém výslechu nenamítá nepřítomnost zástupce, tuto nepožaduje, následně konkrétně nezpochybňuje obsah provedeného výslechu ani nepožaduje jeho doplnění a jeho zástupci není ze strany správního orgánu v průběhu řízení jakkoliv znemožňováno účastnit se řízení a činit úkony jménem stěžovatele, nelze v postupu správního orgánu spatřovat porušení práva na právní pomoc a vadu řízení, jež by mohla mít vliv na zákonnost vydaného rozhodnutí. Městský soud tedy zcela správně poukázal na to, že sám stěžovatel při svém výslechu dne 1. 2. 2022 k dotazu správního orgánu I. stupně výslovně uvedl: „*Nepožaduji přítomnost právního zástupce*“, přičemž z obsahu protokolu je zcela zřejmé, že stěžovatel položeným otázkám přesně rozuměl. Nelze tak předpokládat jakýkoliv omyl na straně stěžovatele (např. naopak trval na přítomnosti tlumočníka). Dále městský soud v souladu s judikaturou konstatoval, že stěžovatel v žalobě vůbec netvrdil, jakým způsobem měla nepřítomnost zástupce při výslechu zasáhnout do jeho hmotněprávního postavení.

[12] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že neshledal existenci žádné právní otázky, která by svým významem přesahovala vlastní zájmy stěžovatele, jakož ani existenci pochybení městského soudu takové intenzity, které by mohlo vést k přijatelnosti kasační

stížnosti (srov. rozsudek ze dne 13. 8. 2021, č. j. 10 As 222/2021-39). S ohledem na uvedené dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[13] Stěžovatel podal rovněž návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. O tomto návrhu Nejvyšší správní soud nerozhodoval, jelikož rozhodl o samotné kasační stížnosti bez zbytečného prodlení po provedení nezbytných procesních úkonů (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 4. 2019, č. j. 9 Azs 72/2019-32).

[14] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1, větou první, s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, část III. 4.). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. listopadu 2022

David Hipšr
předseda senátu